

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 24.07.2020

Vår ref.: 201603097-230

Arkiv: 517

Deres dato: 23.03.2020

Deres ref.:

Saksbehandlere:

Anne Johanne Kråkenes

Matilde Anker

Godkjenning av skjøtselsplan for kystlynghei - Bjerkreim vindkraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til deres oversendelse av 18.03.2020 vedlagt *Overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk, av 2020.*

1 NVEs vedtak

NVE godkjenner fremlagt overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk av 2020.

Vilkår for godkjenningen:

- *Dere skal gjennomføre en ny kartlegging av kystlynghei innenfor planområdet. Kartleggingen skal være av en så god kvalitet, og på et tilstrekkelig nivå til at registreringen i Naturbase kan oppdateres.*
- *Skjøtselsplanen skal oppdateres når det foreligger en ny kartlegging for kystlyngheia innenfor planområdet. Planen skal gi en status for tilstanden og reetableringen av vegetasjon på arealer berørt av utbyggingen av vindkraftverket. Den oppdaterte planen skal forelegges NVE innen utgangen av 2022.*
- *Konsesjonær skal i den oppdaterte skjøtselsplanen komme med forslag til tilskuddsordninger som kan bidra til at en eventuell nedklassifisering ikke gjør at skjøtselen av kystlyngheia svekkes utover hva den normalt ville gjort.*

Vedtaket har hjemmel i vilkåret om utarbeidelse av skjøtselsplan for kystlynghei satt i vedtak om godkjenning av MTA- og detaljplan av 20.12.2017 (NVE ref. 201603097-67), jf. konsesjonsvilkår nr. 8 for hhv. Bjerkreim vindkraftverk datert 02.11.2016 (NVE ref. 200705972-133), Skinansfjellet vindkraftverk datert 17.12.2018 (NVE ref. 200704242-132), og Gravdal vindkraftverk datert 17.12.2018 (NVE ref. 200704242-134). Det vises også til vedtak fra Olje- og energidepartementet (OED) av 15.02.2017 om klage på godkjenning av detaljplan (NVE ref.: 201603097-40).

Vi ber konsesjonær orientere grunneiere og rettighetshavere om dette vedtaket med tilhørende klageadgang. Kopi av orienteringen skal sendes NVE.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

2 Bakgrunn

Overordnende skjøtselsplanen for kystlynghei er utarbeidet av Ecofact på vegne av konsesjonær (Bjerkreim Vind AS og Norsk Vind Skinansfjellet AS). En første versjon av planen ble oversendt NVE våren 2019. Basert på mottatte kommentarer er det utarbeidet en revidert skjøtselsplan, som ble oversendt NVE i mars 2020. Det er denne, *Overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk, av 2020*, som behandles i dette vedtak.

Planen er en overordnet plan for skjøtsel av kystlyngheia i hele planområdet, med beskrivelse av generelle skjøtselstiltak. Deler av planområdet, til vindkraftverket, er gitt et noe mer detaljert forslag til skjøtsel med det mål at verdiene i kystlyngheia skal ivaretas og økes.

Det er ved oversendelsen presisert at skjøtsel av kystlynghei, slik konsesjonær ser det, vil måtte være et frivillig tiltak. Det vises til at konsesjonær er leietaker, og derfor ikke har anledning til å iverksette tiltak som griper inn i grunneiers muligheter eller rettigheter til bruk av egen grunn til for eksempel jordbruksformål. Av planen går det frem at konsesjonær vil stå ansvarlig for følgende tiltak:

- Gjennomføring av informasjonsmøter med grunneierne for å informere om planen og mulighetene knyttet til skjøtsel av kystlyngheia.
- Aktivt søk etter, og rydding av fremmede arter langs veier og rundt oppstillingsplassene innenfor områder med kystlynghei hvert 5. år gjennom driftsperioden.
- Registering av status på eventuelle fremmede arter samt status på kystlyngheia langs veier og ved oppstillingsplasser hvert 5. år gjennom driftsperioden. Dette innebærer at eventuell gjødsling langs veiene registreres og at registreringene kan benyttes for å dokumentere virkninger av utbyggingen på kystlyngheia som naturtype.

Konsesjonær skriver avslutningsvis, i planen, at de gjennom de foreslåtte tiltakene ønsker å bidra med å opprettholde og forsterke eksisterende skjøtsel, og samtidig håper å kunne bidra til at skjøtsel av nye områder i tråd med retningslinjene i planen.

3 Høring

Konsesjonær har forelagt den første versjonen av overordnet skjøtselsplanen for grunneiere og andre berørte. Av oversendelsen 12.04.2019 går det frem at det er mottatt tre uttalelser, hhv. fra grunneierne på Eikland-Steinsland, grunneier Matningsdal og IVAR IKS. Mottatte uttalelser er vedlagt oversendelsen.

NVE sendte 18.06.2019 den første versjonen av *Overordna skjøtselsplan for kystlynghei* på høring til berørte kommuner, Fylkesmannen i Rogaland og Rogaland fylkeskommune. Det er mottatt uttalelser fra Bjerkreim kommune og Fylkesmannen i Rogaland. Vinteren 2020 mottok NVE også en e-post fra Rogaland fylkeskommune om temaet. Mottatte uttalelser er sammenfattet under.

Konsesjonær har ved oversendelsen, i mars 2020, vist til at det basert på mottatte høringsuttalelser er utarbeidet en revidert skjøtselsplan hvor det så langt det er vurdert tilrådelig er tatt hensyn til de innspillene som er kommet. Innspillene fra Bjerkreim kommune og Fylkesmannen i Rogaland er deretter kommentert nærmere. NVE har ikke sammenfattet konsesjonærs kommentarene, men har benyttet relevant informasjon ved vår vurdering, og konsesjonærs brev av 18.03.2020 er vedlagt dette vedtaket.

I forbindelse med behandlingen av planene ble det i april 2020 avholdt møte mellom Fylkesmannen og NVE. Tema som ble berørt var bl.a. de foreslåtte tiltakene, eksisterende støttesystemer, samt kartlegging og verdivurdering av naturtypen.

NVE vurderer at saken er godt nok opplyst til å treffe vedtak. Berørte kommuner, Fylkesmannen, fylkeskommunen og de som har avgitt uttalelse informeres med kopi av vedtaket av i dag.

3.1 Innkomne uttalelser og konsesjonærs kommentarer

Grunneierne på Eikeland-Steinsland (i skriv av 07.04.2019 til Norsk Vind) uttaler seg sterkt kritisk til planen og kravet som er stilt av NVE (OED). De uttrykker at de ikke er interessert i å drive skjøtsel av kystlynghei på måten beskrevet i planen, men ønsker å ha muligheter til å utvikle det landbruket som allerede drives på Eikeland/ Steinsland.

Svein Matingsdal (har opplyst til Norsk Vind) at han ikke ønsker å være involvert i planen som fremlegges, og viser til at Norsk Vind ikke har anledning til å pålegge krav om skjøtsel i området.

IVAR IKS (i skriv av 09.04.2019 til Norsk Vind) ber om at det foretas en faglig vurdering når det gjelder påvirkning av vannkvaliteten i Hagavatnet av PAH-forbindelsene ved lyngbrenning (nedbørsfeltet til Hagavatn, er IVARs reservekilde, er omfattet av skjøtelsesplanen).

Bjerkreim kommune (30.08.2019) viser til at flere av grunneierne i vindkraftverket har stilt seg kritiske til planen, jf. uttalelsen fra grunneierne på Eikeland/Steinsland. Kommunen viser til at de ved flere anledninger (bl.a. til Fylkesmannen) har påpekt at registreringen av kystlynghei på flere områder fremstår som tilfeldig, og viser til eksempler på dette. Kommunen viser videre til at gårdsbrukene i området hvor Bjerkreim vindkraftverk er etablert er aktive bruk, og at kommunen er positiv til at deler av den registrerte kystlyngheia blir utnyttet til utvida jordbruksareal. Kommunen understreker at statusen kystlyngheia har som utvalgt naturtype ikke representerer et vern, og at kommunen skal ha et stort lokalt handlingsrom i forvaltningen. Utover disse arealene, vil kommunen støtte opp om arbeidet med å ta vare på kystlyngheia.

Bjerkreim kommune mener staten og fylkeskommunen bør sette søkelys på de områdene som er mest verdifulle, med interesserte grunneiere og som det vil være realisme å få ført videre som kystlynghei. Kommunen ber videre om at de registrerte arealene med kystlynghei oppdateres slik at faktiske areal med innmarksbeite og planteskog blir reflektert.

Fylkesmannen i Rogaland (22.08.2019) vurderer den overordna skjøtelsesplan som ett verktøy som kan brukes i forvaltning av området av konsesjonær, grunneiere, kommune og Fylkesmannen. Den overordna skjøtelsesplanen er en generell gjennomgang av naturtypen kystlynghei med skjøtelsråd som vil fremme kystlynghei. Fylkesmannen legger vekt på at det er en overordna skjøtelsesplan, og vurderer at det i hovedsak er gitt gode skjøtelsråd for planområdet Bjerkreim vindkraftverk, og delområdene. Fylkesmannen finner imidlertid også flere kritisk punkt ved skjøtelsesplanen blant annet med hensyn til verddivurderingen og koblingen til det nye verktøyet/systemet Natur i Norge. Videre, mener Fylkesmannen, at det er klare mangler i omtalen av plikter og regler forbundet med den utvalgte naturtype kystlynghei.

Fylkesmannen kommer med følgende konkrete synspunkt:

- Det bør gå fram av rapporten hvem som er målgruppa for den overordna skjøtelsesplan.
- Plikter og regler forbundet med utvalgte naturtyper må inkluderes.
- Avsnitt om NiN-kvalitet og vurdering er basert på HB13-registreringer, en kartleggingsmetodikk som har helt andre perspektiv på naturtypebegrepet. Fylkesmannen mener avsnittet må erstattes av resultat fra ny kartlegging eller fjernes fra rapporten i sin helhet.
- NVE bør kreve en ny kartlegging av anleggsområdet, jf. Natur i Norge.
- Skjøtelsesplanen må legge inn hva konsesjonær må gjøre for å hindre at fremmede arter spres langs anleggsveiene. Her må det inn tiltak som følges opp i driftsfasen.

- Skjøtselsplanen må framheve at anleggsveiene ikke bør brukes til aktivitet som kan forringe kvaliteten av kystlynghei, f.eks. nydyrking og gjødselspredning.
- Fylkesmannen vurderer kystlyngheiarealene innenfor planområdet til maksimalt kunne tilskrives verdi B, viktig etter HB13.

Rogaland fylkeskommune (26.02.2020) viser til at det i MTA-planen fremkommer at gjødsling skal unngås i områder med kystlynghei. Fylkeskommunen minner om dersom grunneier vil gjødsle områdene, er dette noe som må ha tillatelse fra kommunen. Fylkeskommunen ber om at konsesjonær, som en del av overvåkingen av anlegget, etter at det er ferdig utbygget, bruker droner for å dokumentere både revegetering og eventuelt om det skjer en unaturlig gjenvekst som kan skyldes gjødsling langs vegene.

4 NVEs vurdering

4.1 Utgangspunkter for NVEs vurdering av skjøtselsplanen for kystlynghei

NVE meddelte anleggskonsesjon for Bjerkreim vindkraftverk den 02.11.2016 (og 17.12.2018 for hhv. Skinansfjellet og Gravdal). I konsesjonsvilkår 8 (om miljø-, transport- og anleggsplan) står det:

«Planen skal inneholde en beskrivelse av hvordan landskaps- og miljøforhold skal ivaretas i anleggs- og driftsperioden, herunder skjøtsel av kystlynghei, drenering av myr og hensynet til rødlistede plante- og fuglearter.»

I OEDs vedtak av 15.02.2017, om klage på godkjenning av MTA- og detaljplan, konkluderer departementet med at: *«Konsesjonenes forutsetning om en skjøtselsplan for kystlynghei må følges opp. Planen skal inneholde aktive tiltak for å bevare og fremme kystlynghei i driftsperioden»*. Departementets konklusjon er fulgt opp ved NVEs behandling av revidert MTA- og detaljplan, og i NVEs vedtak av 20.12.2017 er det stilt følgende vilkår: *«Tiltakshaver skal utarbeide en skjøtselsplan for kystlynghei, som skal inneholde aktive tiltak for å bevare og fremme kystlynghei i driftsperioden. Planen skal godkjennes av NVE før idriftsettelse av vindkraftverket.»*

NVEs oppgave er å vurdere den fremlagte skjøtselsplanen, og vurdere om planen og foreslåtte tiltak i tilstrekkelig grad ivaretar nevnte vilkår og føringer gitt med hjemmel i energiloven.

At NVE har myndighet til å vurdere og godkjenne skjøtselsplanen, betyr også at NVE har myndighet til å sette vilkår for godkjenning av skjøtselsplanen, eller ikke godkjenne skjøtselsplanen i det hele tatt.

Ved vurdering av om NVE skal godkjenne skjøtselsplanen kan vi kun ta stilling til innholdet i den planen som konsesjonær har lagt fram. Dette betyr blant annet at NVE ikke kan gripe inn i eller vurdere hvilke avtaler konsesjonær har inngått med aktuelle grunneiere i området. Dette har blant annet følgende konsekvenser for berørte grunneiere i området:

- NVE kan ikke kreve at berørte grunneiere inngår avtaler om skjøtsel av kystlynghei med konsesjonær. Det er opp til hver enkelt grunneier å inngå avtaler de selv ønsker å inngå. På samme måte er det opp til hver enkelt grunneier å la være å inngå avtaler de ikke ønsker å inngå.
- NVE forholder seg til konsesjonær som er ansvarlig for å ivareta vilkår stilt med hjemmel i energiloven. NVE kan ikke vurdere innholdet i avtalene om leie/bruk av området til vindkraftverk som konsesjonær har inngått med berørte eiere.

4.1.1 *Vedrørende fristen for ivaretagelse av vilkåret*

I vilkåret er fristen for ivaretagelse av vilkåret satt til «*før idriftsettelse av vindkraftverket*».

Det har vært flere runder mellom konsesjonær og NVE om forståelsen av fristen. Det er avklart at «*idriftsettelse av vindkraftverket*» i utgangspunktet er relatert til den enkelte konsesjon. NVE vurderer imidlertid, i brev av 20.06.2019, at det har mindre betydning om planen godkjennes før idriftsettelse av den enkelte konsesjon eller hele anlegget. Fristen for godkjenning ble derfor, i nevnte brev, satt til idriftsettelse (ikke prøvedrift) av hele Bjerkreim Søndre Klyng, dvs. ordinær drift av de tre anleggene Skinansfjellet, Gravdal og Eikeland-Steinsland.

Det er ressursituasjonen i NVE som har medført at planen ikke er ferdig behandlet, og NVE bekreftet overfor konsesjonær, 30.06.2020, at skjøtselsplanen for kystlynghei er oversendt i tråd med vilkåret, og at tidskravet er ivaretatt.

4.1.2 *Fremlagt skjøtselsplan og foreslåtte tiltak*

Det går frem av skjøtselsplanen at konsesjonær ønsker aktiv drift av områdene, og ser det som positivt at kystlyngheias kvaliteter bevares og forsterkes. Samtidig er det vist til at konsesjonær ikke selv har anledning til å gjennomføre skjøtsel av kystlyngheia, da dette går utover de rettigheter som konsesjonær har sikret seg i områdene.

For å følge opp vilkåret og føringene, er det derfor utarbeidet en plan med overordnede retningslinjer for hvordan skjøtsel kan utøves i området. Planen inneholder blant annet en beskrivelse av området, herunder noe vurdering og diskusjon av verddivurdering av kystlyngheia innen planområdet, og en generell omtale av kystlynghei. Generelle skjøtsels- og restaureringstiltak som lyngbrenning, beite og bekjempelse/fjerning av fremmede arter, samt tilskuddsordninger, ansvar og oppfølging er også omtalt.

Av planen går det frem at konsesjonær vil stå ansvarlig for følgende tiltak:

- Gjennomføre informasjonsmøter med grunneiere.

I løpet av første driftsår vil det avholdes informasjonsmøter med grunneierne for å informere om planen og de mulighetene som ligger i aktiv skjøtsel av kystlyngheia. Det vil også informeres om mulighetene til å søke støtte fra de forskjellige støtteordningene, samt gis veiledning til utarbeiding av detaljerte skjøtselsplaner.

- Aktivt søke etter og rydding av fremmede arter langs veier og rundt oppstillingsplasser, hvert 5. år gjennom driftsperioden.
- Registrering av status på ev. fremmede arter og kystlynghei langs veier og oppstillingsplasser hvert 5. år gjennom driftsperioden.

Det går frem av planen at konsesjonær forplikter seg til å befare, og ved behov rydde, fyllingsskråninger i anlegget for fremmede arter som sitkagran og lerk som måtte etablere seg. Aktiviteten er foreslått gjennomført hvert femte år og funn av fremmede arter skal registreres i konsesjonærs internkontrollsystem.

Konsesjonær har ikke innvendinger til at veier i vindkraftanlegget benyttes i forbindelse med skjøtselstiltak.

Når det gjelder brenning som skjøtselstiltak sier konsesjonær følgende i oversendelse av skjøtselsplanen 18.03.2020: «*Brenning av kystlynghei kan gjennomføres uten at vindkraftverket blir påvirket og tiltakshaver har ikke lagt noen restriksjoner på grunneiernes muligheter for brenning. Veienes funksjon*

som branngater er allerede testet under brenningen som foregikk vinteren 2018/2019. Avstanden mellom vindturbinen og omkringliggende vegetasjon er for øvrig tilstrekkelig stor til at risikoen for skade på vindkraftverkets infrastruktur er svært liten. Mulighetene for eventuell slokking i tilfelle situasjonen kommer helt ut av kontroll er også gode siden det finnes veier helt frem. Brenning må imidlertid alltid gjennomføres på en sikker og trygg måte.»

NVE konstaterer at konsesjonær i tråd med vilkår og føringer har lagt frem en skjøtelsesplan for kystlynghei, og at det i planen er foreslått tiltak for å bevare og fremme kystlynghei i driftsperioden. Planen viser, etter vår vurdering, mulighetene som ligger i skjøtsel av kystlynghei, og gir konkrete råd om hvordan skjøtsel kan drives. Vi registrerer at Fylkesmannen vurderer at planen i hovedsak gir gode skjøtelsråd. Formålet med planen er, slik NVE forstår det, at den skal brukes av konsesjonær, grunneiere, kommunene og Fylkesmannen som et verktøy for å fremme handlinger som bidrar til å ta vare på kystlyngheiene i planområdet. Samt at den legger et grunnlag som kan benyttes for utarbeiding av detaljerte skjøtelsesplaner i forbindelse med søknad om støtte til tiltak.

Mottatte uttalelser bekrefter, som konsesjonær også opplyser om, at flere grunneiere er kritiske og motsetter seg å drive skjøtsel slik planen foreslår. Fylkesmannen vurderer de foreslåtte tiltakene, i regi av konsesjonær, som for passive i forhold til vilkåret om at skjøtelsesplanen «skal inneholde aktive tiltak for å bevare og fremme kystlynghei i driftsperioden». Fylkesmannen mener det ikke er klart hvilke insentiver konsesjonær har tenkt å benytte for å få grunneierne til å opprettholde drift som fremmer kystlynghei.

NVE finner at omtalen av konsesjonærs rolle er noe tydeliggjort og forsterket i den reviderte skjøtelsesplanen. Videre konstaterer vi at konsesjonær opplyser om at de, etter gjeldende privatrettslige avtaler, ikke har anledning til å gripe inn i forhold knyttet til den enkelte grunneiers forvaltning av egne arealer. NVE har heller ikke, som kommentert over, myndighet til å gripe inn i eksisterende avtaleforhold mellom berørte grunneiere og konsesjonær. Vi registrerer imidlertid at konsesjonær opplyser om at enkelte grunneiere har vurdert oppstart av skjøtsel som følge av etableringen av vindkraftverket. Vi deler konsesjonærs håp om at informasjonsarbeid og tilrettelegging vil kunne bidra til økt skjøtsel i planområdet.

NVE konstaterer at de foreslåtte tiltakene, i regi av konsesjonær, er knyttet til den etablerte infrastrukturen. Samt at det, blant annet etter innspill fra Rogaland fylkeskommune, er foreslått at tilstanden/reetableringen av vegetasjon på berørte arealer langs internveier og kranoppstillingsplasser registreres, for å fremskaffe data om hvordan etablering av et vindkraftverk påvirker naturtypen over tid.

IVAR IKS har kommentert at lyngbrenning kan forårsake dannelse av PolyAromatiske Hydrokarboner (PAH), og er bekymret for en avrenning av dette til deres reservevannkilde Hagavatn. NVE forutsetter at Norsk Vind i sine informasjonsmøter om lyngbrenning orienterer om IVAR IKSS bekymringer vedrørende Hagavatn. Utover informasjonsarbeid har ikke konsesjonær, eller NVE, mulighet til å kontrollere grunneiers skjøtsel.

4.1.3 Avgrensning og verdsetting av kystlynghei innenfor planområdet for vindkraftverket

Det er i flere av de mottatte uttalelsene kommentert på utbredelsene og kvaliteten på den registrerte naturtypen. Bjerkreim kommune viser til at kommunen ved flere anledninger har påpekt at kartleggingen av kystlyngheia er av dårlig kvalitet, og at avgrensingen av arealene som markerer naturtypen fremstår som tilfeldig. Som eksempel viser kommunen til at kystlynghei er markert i kartgrunnlaget til Miljødirektoratet sin naturbase/ Temakart Rogaland på steder hvor det i realiteten ikke er slik naturtype, men planteskog, innmarksbeite eller fuktig grashei. Kommunen mener dette også er tilfelle for

kystlyngheia i Bjerkreim vindkraftverk. Bjerkreim kommune ber om at de registrerte arealene med kystlynghei oppdateres slik at faktiske areal blir reflektert.

Fylkesmannen kommer med en rekke kommentarer og innspill til beskrivelsen av kystlyngheia i planområdet, og til avsnittene om verdivurdering av denne. Fylkesmannen vurderer kystlyngheiarealene innenfor planområdet som separat fra de tilstøtende områdene. På grunn av de store inngrepene vindkraftverket medfører vil verdien, etter Fylkesmannens vurdering, reduseres til maksimal verdi B, viktig etter HB13 (fra dagens A, svært viktig). Fylkesmannen skriver at denne verdien vil bestå inntil området er kartlagt på nytt, og en mer reell kvalitetsvurdering foreligger. Fylkesmannen informerer om at de vil kunne gjøre endringer i naturbase som følge av denne vurderingen, og mener NVE bør kreve en ny kartlegging av anleggsområdet i tråd med Natur i Norge.

Konsesjonær har i sine kommentarer vist til at de bevisst ikke har gjennomført nye kartlegginger av området blant annet på grunn av motstanden hos berørte grunneiere. NVE finner, som kommentert av konsesjonær, at det i den revidert skjøtselsplanen er gjort enkelte endringer og presiseringer i omtalen, men at det ikke er gjort endringer i verdivurderingene. Konsesjonær viser til at konsulenten/fagperson har forsøkt å bruke gjeldene verdisettingsmetodikker, men mener, som det også går fram av rapporten, at disse er utilstrekkelige i det aktuelle tilfellet og ikke gir en korrekt vurdering. Slik NVE oppfatter det vurderer konsesjonær og konsulent/fagperson at kystlyngheia ikke er kartlagt detaljert nok til at verdien i Naturbase bør endres. Det vises i den forbindelse blant annet til at verdivurdering av kystlynghei innenfor planområdet er vurdert på generelt grunnlag, ved bruk av eksisterende kunnskap, kort befarings i lokaliteten og eksisterende kartleggingsmetodikk.

Etter NVEs vurdering synes det å være et klart behov for en gjennomgang og oppdatering av avgrensingen av naturtypen slik blant annet Bjerkreim kommune ber om. Vi konstaterer at synet på kystlyngheia varierer blant grunneierne, og at enkelte er sterkt kritiske og motsetter seg skjøtsel. Ut fra slik NVE forstår betydningen av naturtypeavgrensingen og hvilke føringer det har for bruken og forvaltningen av arealene, mener vi det bør være en fordel, for alle parter, å få oppdatert avgrensingen og verdsettingen av kystlyngheia innenfor planområdet. NVE vil derfor sette vilkår om at konsesjonær skal gjennomføre en ny kartlegging av kystlynghei innenfor planområdet. Kartleggingen skal være av en så god kvalitet og på et tilstrekkelig nivå til at registreringen i naturbase kan oppdateres.

Vi legger til grunn at Fylkesmannen involveres ved valg av kartleggingsmetodikk. NVE legger også til grunn at informasjon om kartleggingen og gjennomføring av feltarbeidet, gjennomføres tilsvarende som når det offentlige ellers står ansvarlig for kartlegging av utvalgte naturtyper.

4.1.4 Verdigradering og tilskuddsordninger

I departementets klagebehandling 15.02.2017 pekes det på at etableringen av vindkraftverket kan medføre en endret verdivurdering av den utvalgte naturtypen kystlynghei. Som omtalt over vurderer Fylkesmannen at kystlyngheiarealene innenfor planområdet er redusert fra verdi A til verdi B, og at denne verdien vil bestå inntil området er kartlagt på nytt.

En eventuell nedklassifisering av kystlyngheia, fordi vindkraftverket er bygget i området, kan medføre at grunneiere mottar mindre tilskudd enn de normalt ville gjort om klassifiseringen ikke var endret. NVE forstår det slik at OED mener at konsesjonær må overta et ansvar for at ikke en nedgradering av verdi medfører at kystlyngheia skjøttes mindre enn før. NVE vil derfor sette vilkår om at konsesjonær kommer med forslag til tilskuddsordninger som kan bidra til at en eventuell nedklassifisering ikke gjør at skjøtselen av kystlyngheia svekkes utover hva den normalt ville gjort.

4.1.5 Plikter og regler knyttet til utvalgte naturtyper

Vindkraftkonsesjonene, MTA- og detaljplaner og andre tillatelse fra NVE er kun rettslig bindende for konsesjonær. Grunneier er derfor ikke bundet av å bruke eiendommen sin i samsvar med forutsetningene i NVEs tillatelser. Grunneiers råderett over veifyllinger, og annet areal som er berørt, er regulert av annet regelverk.

NVE registrerer at Fylkesmannen mener at plikter og regler knyttet til utvalgte naturtyper må inkluderes, samt at planen blant annet må omtale hva som må gjøres for å hindre spredning av fremmede arter og at berørte arealer, for eksempel langs internveiene, ikke må brukes på en slik måte at kvalitetene av kystlyngheia forringes. Fylkeskommunen minner om at dersom grunneier vil gjødsle områdene, er dette noe som må ha tillatelse fra kommunen.

NVE deler Fylkesmannens syn i at plikter og regelverk til utvalgte naturtyper, bør inngå i overordnet skjøtselsplan som utarbeides som vilkår satt etter energiloven. NVE finner at i den reviderte skjøtselsplanen er det tatt inn noe omtale av dette og at dette er tilstrekkelig. Veiledning utover dette om naturmangfoldloven eller relevante offentlige støtteordninger, er det etter NVE sin vurdering, naturlig at gis av rette forvaltningsmyndighet.

4.1.6 NVEs konklusjon

Etter NVEs vurdering er *Overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk, av 2020*, og foreslåtte tiltak, på nåværende tidspunkt og ut fra dagens kunnskap, tilstrekkelig til at denne kan godkjennes. NVE vil sette vilkår om at konsesjonær skal gjennomføre en ny kartlegging av kystlynghei innenfor planområdet. Kartleggingen skal være av en så god kvalitet og på et tilstrekkelig nivå til at registreringen i naturbase kan oppdateres. Vi legger til grunn at Fylkesmannen involveres ved valg av kartleggingsmetodikk. NVE legger også til grunn at informasjon om kartleggingen og gjennomføring av feltarbeidet, gjennomføres tilsvarende som når det offentlige ellers står ansvarlig for kartlegging av utvalgte naturtyper.

NVE setter videre vilkår om at skjøtselsplanen skal oppdateres når det foreligger en ny kartlegging av kystlyngheia innenfor planområdet til Bjerkreim vindkraftverk. Den oppdaterte skjøtselsplanen skal gi en status for tilstanden og reetableringen av vegetasjon på arealer berørt av utbyggingen av vindkraftverket. Den oppdaterte planen skal forelegges NVE innen utgangen av 2022.

Vi setter også vilkår om at konsesjonær kommer med forslag til tilskuddsordninger som kan bidra til at en eventuell nedklassifisering ikke gjør at skjøtselen av kystlyngheia svekkes utover hva den normalt ville gjort.

4.2 Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se informasjon om rett til å klage på siste side.

På grunn av sommerferien er klagefristen utvidet fra tre til fire uker.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Orientering om retten til å klage.

Konsesjonærs brev av 18.03.2020 – oversendelse av skjøtselsplan for kystlynghei og kommentarer til mottatte høringsuttalelser.

Overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk, av 2020

Mottakerliste:

Bjerkreim Vind AS
NORSK VIND SKINANSFJELLET AS

Kopi til:

Bjerkreim kommune
Fylkesmannen i Rogaland
Hå kommune
NORSK VIND AS v/John Amund Lund
NORSK VIND AS v/Magnus Grinde
Rogaland fylkeskommune

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 4 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none"> - Skrive hvilket vedtak du klager på. - Skrive hvilket resultat du ønsker. - Opplyse om du klager innenfor fristen. - Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.